

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/381/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114231412
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5114231412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a. s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zastúpený PERSPECTA Legal, s. r. o., Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporcovi: P. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, M., štátny občan SR, o zaplatenie 182,64 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 6C/373/2014-27 zo dňa 19. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým v časti o zaplatenie sumy 54,80 Eur spolu s príslušnými úrokmi z omeškania návrh zamietol a vo výroku III. o trovách konania **p o t v r d z u j e.**

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. **z o s t á v a n e d o t k n u t ý.**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 127,84 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 54,70 Eur od 04.10.2011 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 22,02 Eur od 04.11.2011 do zaplatenia a vo výške 9,25 % ročne zo sumy 51,12 Eur od 04.12.2011 do zaplatenia. V časti o zaplatenie sumy 54,80 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 3,50 Eur od 04.12.2011 do zaplatenia, vo výške 9 % ročne zo sumy 3,50 Eur od 04.01.2012 do zaplatenia a vo výške 8,75 % ročne zo sumy 47,80 Eur od 04.12.2012 do zaplatenia zamietol. Odporcu zaviazal nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 7,17 Eur titulom náhrady súdneho poplatku za návrh na začatie konania. Zároveň určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v ust. bodu 4 Dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi obchodnou spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 ako Podnikom a odporcom ako Účastníkom dňa 17.06.2011 v znení: „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 47,80 Eur“ za neplatnú z dôvodu je neprijateľnosti.

Vychádzal zo zistenia, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vznikol záväzkovo právny vzťah v zmysle ust. § 43 Zákona č. 610/2003 Z. z. uzatvorenej Zmluvy o pripojení. Právu odporcu na poskytovanie služieb podľa zmluvy zodpovedala povinnosť odporcu uhradiť právnemu predchodcovi navrhovateľa cenu týchto služieb podľa cenníka, resp. cenu so zľavou. Navrhovateľovi vznikol nárok na zaplatenie doposiaľ neuhradenej ceny poskytnutých služieb v súlade so Zmluvou o pripojení a pripojenými faktúrami vo výške 127,84 Eur. Odporca sa súčasne s neuhradením ceny týchto služieb v

lehote splatnosti uvedenej na faktúrach dostal do omeškania, preto v tejto časti návrhu navrhovateľa vyhovet a priznal mu i úrok z omeškania, ako je to vyššie uvedené. Na predmetný záväzkovo právny vzťah sa bez akýchkoľvek pochybností vzťahuje úprava spotrebiteľských zmlúv zakotvená v právnom poriadku Slovenskej republiky v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ sa domáhal zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 47,80 Eur v zmysle bodu 4 Dodatku k zmluve o pripojení uzavretého dňa 17.06.2011, a to z dôvodu, že odporca neuhradil svoje zmluvné záväzky, t.j. že odporca neuhradil dojednanú cenu jemu poskytnutých služieb zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Navrhovateľ nepreukázal, že zmluvná podmienka uvedená v predmetnom bode 4 Dodatku bola individuálne dojednaná v zmysle právnej úpravy § 53 ods. 2 OZ. V danom prípade právny predchodca navrhovateľa tak zmluvnou pokutou vo výške 47,80 Eur s poukazom na jej zakotvenie v ustanovení bodu 4 Dodatku, vo väzbe na bod 1 písm. a/, c/, d/ a e/ Dodatku, ktorého kauzálnym (ekonomickým) zmyslom bolo pre odporcu na jednej strane získať cenové zvýhodnenie na vybraný program služieb Relax 60+ (120) a balíček „Viac SMS“ a na druhej strane pre právneho predchodcu navrhovateľa získať na určitú dobu 24 mesiacov odberateľa svojich služieb, s určitosťou zabezpečoval poskytnutie určitých benefitov odporcovi spočívajúcich práve v zľave z ceny služieb. Neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je absolútne neplatnou. Dojednaná zmluvná podmienka zaväzovala odporcu k zaplataeniu zmluvnej pokuty v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 1 písm. b/ a bodu 3 Dodatku k Zmluve o pripojení počas celej doby viazanosti, t.j. 24 mesiacov, a to teda či už na začiatku doby viazanosti, alebo aj na jeho konci, a to v rovnakej výške bez ohľadu na intenzitu porušenia zmluvnej povinnosti odporcom (resp. iným spotrebiteľom v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa založenom na obsahovo totožnom zmluvnom základe). V prípade posudzovanej zmluvnej podmienky by tak bol odporca povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške 47,80 Eur aj v prípade, že by svoje zmluvné povinnosti, na ktorých porušenie sa zmluvná pokuta viazala, porušil v samotnom závere doby viazanosti, pričom v predchádzajúcom období si svoje povinnosti plnil riadne a včas a súčasne by intenzita porušenia tejto povinnosti odporcu z hľadiska peňažného vyjadrenia bola v zjavnom nepomere k výške zmluvnej pokuty (t.j. suma zmluvnej pokuty 47,80 Eur ako 4-násobok dlžnej sumy 11,90 Eur). Slovné spojenie v bode 4 Dodatku k Zmluve o pripojení „v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ ... „so zohľadnením toho, že v ustanovení bodu 1 písm. b/ Dodatku sa odporca zaviazal dodržiavať všetky svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, jej Dodatkom, VP a platným cenníkom, tak vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvná pokuta za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí indikatívne, nemôže byť akceptovateľná. Preto dospel k nepochybnému záveru, že v danom prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorá je tak absolútne neplatná. Poukázal na ust. § 53a ods. 1 OZ, ktoré treba vykladať tak, že sa vzťahuje na všetky podmienky, ktorých význam (resp. dôsledok) je taký istý, ako tej zmluvnej podmienky, o ktorej súd už predtým právoplatne rozhodol, že je neplatná, resp. z dôvodu takejto podmienky nepriznal dodávateľovi žalované plnenie. Vo väzbe na uvedené poukázal na rozsudok Okresného súdu Žilina, č. k. 6C/205/2006-89 zo dňa 02.03.2007, ktorým nebolo priznané právnemu predchodcovi navrhovateľa spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. plnenie - nárok na zmluvnú pokutu - uplatnené na základe významovo totožnej zmluvnej podmienky. Ďalej rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 6C/186/2012-48 zo dňa 28.09.2012 nepriznal právnemu predchodcovi navrhovateľa nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty taktiež uplatnený na základe významovo totožnej zmluvnej podmienky, pričom vo výroku rozsudku určil túto zmluvnú podmienku za neplatnú. Obsahovo úplne totožnú zmluvnú podmienku určil Okresný súd Žilina za neplatnú aj v rozsudkoch č. k. 17C/111/2012-40 zo dňa 22.10.2012, 6C/143/2012-57 zo dňa 04.09.2012 a 6C/216/2013-34 zo dňa 20.09.2013. Vychádzajúc z § 53 ods. 5 OZ je pojmovo vylúčené, aby mohlo byť využité moderačné právo súdu podľa § 545a OZ, t.j. aby súd znížil zmluvnú pokutu s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ako aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla. Uvedené ustanovenie sankcionuje priamo zmluvnú podmienku absolútnou neplatnosťou pôsobiacou ex tunc, a preto nie je možné zmluvnú pokutu moderovať. Z dôvodu neexistencie právneho základu pre vznik tohto uplatňovaného nároku na zaplataenie zmluvnej pokuty zamietol návrh. Čo sa týka uplatneného nároku na zaplataenie upomienky za oneskorenie platby v sume 7,-Eur navrhovateľ nepreukázal, že by jednak medzi jeho právnym predchodcom a odporcom došlo k dohode o takomto poplatku, t.j. nepreukázal zmluvný základ tohto poplatku a súčasne, že by jeho právny predchodca odporcovi vôbec upomienku, na ktorej odoslanie odporcovi sa vznik nároku na takéto poplatok nepochybné viazal, zaslal a rovnako to navrhovateľ v návrhu ani len netvrdil. Preto aj v tejto časti návrh na zaplataenie sumy 7,-Eur spolu s úrokom z omeškania zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p., keď čistý úspech navrhovateľa stanovil vo výške 43,44 %. Priznal mu náhradu trov konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku. Trovy právneho zastúpenia nepriznal z dôvodu, že tieto neboli vynaložené účelne.

V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ proti časti rozsudku, v ktorej nebolo jeho návrhu vyhovené. Poukázal nato, že v zmysle Zmluvy o pripojení a Dodatku k zmluve o pripojení sa odporca zaviazal najmä riadne a včas platiť cenu služieb, a to po dobu viazanosti, ktorá bola 24 mesiacov. V prípade ak odporca neuhradí vystavené faktúry, má navrhovateľ právo na fakturáciu dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá je vo výške 47,80 Eur. Nakoľko odporca vystavené faktúry neuhradil, navrhovateľ si dané právo uplatnil faktúrou priloženou k samotnému návrhu. Odporca si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy neplnil, hoci mu boli poskytnuté plnenia vo forme zľavnených taríf, ktoré boli spojené s lehotou viazanosti 24 mesiacov. Takto porušil zmluvné povinnosti, z čoho mu následne podľa tabuľky č. 1 Dodatku k zmluve o pripojení vyplynula povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu v bode 4 Dodatku. Ani v jednom prípade súd nevyslovil záver, že samotný fakt uzavretia Dohody o zmluvnej pokute medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy predstavuje neprijateľnú podmienku. Dôvodom neuznania nároku navrhovateľa na vyplatenie zmluvnej pokuty zo strany odporcu by bolo posúdenie, že platne dohodnutá zmluvná pokuta je s ohľadom na druh a povahu zabezpečovaného záväzku neprijateľne vysoká. Zákon Dohodu o zmluvnej pokute nijakým spôsobom neobmedzuje. Nakoľko inštitút zmluvnej pokuty slúži ako zabezpečovací prostriedok v zmluvných vzťahoch, považuje jej dojednanie za absolútne oprávnené. Odporca pri podpise zmluvných dokumentov bol oboznámený s možnosťou jej uplatnenia. V bode 4 Dodatku sa nachádza taxatívny výpočet povinností, po porušení ktorých má navrhovateľ právo uplatniť si dohodnutú zmluvnú pokutu. Slovné spojenie „porušenie hociktorej povinnosti“ myslí tým porušenie hociktorej povinnosti z povinností následne vymenovaných. Poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré takéto zmluvné podmienky vo svojich rozhodnutiach považujú za primerané a nárok navrhovateľa za opodstatnený. Napríklad rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 4C/272/2014-31, Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 11C/212/2014-25. S poukazom na § 37 ods. 1 OZ nepovažuje dohodnuté ustanovenie o zmluvnej pokute za nedostatočne určité a v tejto súvislosti tento právny úkon za neplatný. Ustanovenie bodu 4 Dodatku nenapĺňa kvalifikačné kritéria neprijateľnosti stanovené zákonom ani v jednom z týchto prípadov. K otázke nemožnosti ovplyvnenia zmluvných podmienok poukázal nato, že účastník zmluvy nie je nijakým spôsobom nútený vstúpiť do zmluvného vzťahu, odporca si slobodne bez nátlaku vybral poskytovateľa služieb, ako dodávateľa služieb a sám si vybral okruh služieb. V prípade, že by mu neboli poskytnuté relevantné informácie, má možnosť výberu iných dodávateľov totožných služieb, ktorých je na Slovenskom trhu niekoľko. Uzatváranie zmlúv s mobilným operátorom je až notoricky známy stav a niektorí spotrebiteľia uzatvárajú zmluvy vyslovene so špekulatívnym zámerom. Chcú získať nový mobilný telefón, zmluvu neplniť a spoliehať sa nato, že hoci zo svojej strany nevykonajú aktívne nijaký krok, nepreberajú poшту, nevyjadria sa a nezúčastnia sa pojednávania, ale nakoniec budú aj tak v súdnom konaní úspešní. Dochádza tak k deformácii a rozvracaniu zásady rovnosti strán. Veľkosť písma nesúvisí s obsahom zmluvy a v žiadnom prípade nemožno povedať, že by menšie písmo malo pre hociktorého účastníka zmluvy menší význam ako písmo väčšie. Okrem toho konkrétna zmluva je čitateľná voľným okom pre toho, ktorý nepoužíva na čítanie okuliare a aj pre toho, ktorý na čítanie okuliare používa a okrem toho veľkosť písma danej zmluvy je rovnaká. Takáto formulácia zmluvy je zrozumiteľná a jasná pre množstvo poctivých spotrebiteľov. Na základe uvedeného navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a prizná navrhovateľovi aj trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd Žilina ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil (zopakoval) niektoré podstatné skutočnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu v časti zaplatenia poplatku za upomienky, ako aj v časti rozhodnutia o trovách konania.

Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil ohľadne námietky k drobnému a nečitateľnému písmu, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Okresný súd uvedené vo svojom rozhodnutí nevyslovil a ani napadnuté rozhodnutie v tomto zmysle neodôvodnil. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, resp. možnosť zaoberať sa týmito námietkami, nakoľko nemajú podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Okresný súd správne vyhodnotil dojednanie zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Poskytnutá zľava predstavovala pre odporcu benefit za uzavretie zmluvy na dobu viazanosti 24 mesiacov. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky spočíva práve v neprimeranosti zmluvnej pokuty uvedenej bode 4 Dodatku k zmluve o pripojení. V tomto prípade totiž k porušeniu zmluvnej povinnosti došlo druhý mesiac po uzavretí zmluvy (neuhradená faktúra za obdobie od 15.8.2011 do 14.9.2011, splatná dňa 3.10.2011; zmluva uzavretá dňa 17.6.2011), a teda napriek tomu, že odporca využíval predmetnú službu po zľave iba päť mesiacov (17.6.2011 až 14.11.2011) v zmysle ust. bodu 4 Dodatku je povinný uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške 47,80 eur. Odvolací súd sa preto stotožnil s názorom okresného súdu, že takto formulovaná zmluvná podmienka s odkazom na už vyššie uvedené argumenty je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu jej neprimeranosti. Ust. § 53 ods. 4 v spojení s ust. prílohy Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, bodu 1 písm. e) dohodu o neprimeranej zmluvnej pokute v spotrebiteľských zmluvách, ktorá nebola individuálne dojednaná, bola vyhlásená za neprijateľnú, sankcionuje priamo absolútnou neplatnosťou. Nie je tak možné, aby súd následne v zmysle ust. § 545a OZ moderoval výšku neplatne dojednanej zmluvnej pokuty. Rovnako z tohto dôvodu nie je potrebné sa zaoberať ostatnými odvolacími námietkami ohľadne dojednania zmluvnej pokuty.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustné odvolanie.